Millal deklareeritakse

Nii kauba ühendusesisese käibe kui ka kauba ühendusesisese soetamise puhul loetakse käive tekkinuks kauba lähetamisele või kättesaadavaks tegemisele järgneva kuu 15. kuupäeval või arve väljastamise kuupäeval, kui see on varasem eelnimetatud 15. kuupäevast (KMS § 11 lg 2).

Välisriigi isikule teenuse osutamisel või teenuse saamisel välisriigi isikult on käive tekkinud KMS § 11 lõikes 1 toodud üldreegli kohaselt päeval, mil esimesena tehti üks alljärgnevaist toiminguist:

- ✓ teenuse osutamine;
- ✓ teenuse eest osalise või täieliku makse laekumine, teenuse saamisel osaline või täielik maksmine.

Kui tühistatakse kauba/teenuse kohta esitatud arve või esitatakse kreeditarve, kajastatakse sellest tulenevad muudatused (kreedit)arve esitamise maksustamisperioodi kohta esitataval aruandel (KMS § 28 lg 3). Seega deklareeritakse arve tühistamisest või kreeditarve esitamisest tingitud muudatused samal maksustamisperioodil nii käibedeklaratsioonil (KMD) kui ühendusesisese käibe aruandel (VD).

Kauba ühendusesisese käibe kohta on teave KMS §-s 7. Kauba ühendusesisese käibega on üldjuhul tegemist, kui kaup võõrandatakse teise liikmesriigi maksukohustuslasele või piiratud maksukohustuslasele koos selle toimetamisega Eestist teise liikmesriiki. Ühendusesiseseks käibeks loetakse ka nõudmiseni varuna Eestist teise liikmesriiki toimetatud kauba võõrandamist.

Peale kaupade müügi käsitatakse kauba ühendusesisese käibena ka kauba toimetamist teise liikmesriiki oma seal toimuva ettevõtluse tarbeks. Äriühing võib näiteks viia kaupa oma Soomes maksukohustuslasena registreeritud äriühingule või filiaalile seal toimuva ettevõtluse tarbeks. Kaupade ühendusesisene toimetamine ühest liikmesriigist teise oma ettevõtluse tarbeks eeldab, et toimetamist käsitatakse teises liikmesriigis kui ühendusesisest kauba soetamist – seega tuleb Eesti äriühingul üldjuhul registreerida ennast maksukohustuslasena selles teises liikmesriigis.

Muudatusena ei loeta alates 01.01.2020 ühendusesiseseks käibeks nõudmiseni varu tingimustele vastava kauba teise liikmesriiki toimetamist. Samuti ei loeta nõudmiseni varu teise liikmesriiki toimetamist kauba ühendusesiseseks käibeks juhul, kui 12 kuu jooksul nõudmiseni varu teise liikmesriiki saabumisest arvates asendatakse nõudmiseni varu algselt kokkulepitud soetaja teise maksukohustuslasega samas liikmesriigis ning ka juhul, kui see kaup jääb teises liikmesriigis võõrandamata 12 kuu jooksul selle kauba teise liikmesriiki saabumisest arvates ja toimetatakse selle aja jooksul Eestisse tagasi.

Kauba ühendusesisene käive (sh nõudmiseni varuna Eestist teise liikmesriiki toimetatud kauba võõrandamisest tekkinud käive) deklareeritakse KMD lahtrites 3, 3.1 ja 3.1.1 ning VD veerus 3. Vastava

kalendrikuu KMD lahter 3.1.1 „kauba ühendusesisene käive" võrdub üldjuhul VD veeru 3 „kaupade maksustatav väärtus" kogusummaga. Erinevus võib tekkida kauba müümisel maksukohustuslasena registreerimata isikutele käibemaksuseaduses toodud erijuhtudel (nt uute transpordivahendite müük).

Teenuste käibe tekkimise koht on sätestatud KMS §-s 10. Aruandel VD deklareeritakse sellised teenused, mis teise liikmesriigi maksukohustuslasele osutamisel maksustatakse nn põhireegli (KMS § 10 lg 4 p 9) kohaselt teenuse saaja poolt tema asukohariigis (KMS § 28 lg 1 p 2). Seega ei kuulu deklareerimisele sellised teenused, mis on nn asukohaga seotud ning teenuse osutamise koht ei ole seotud teenuse saajaga (nt kinnisasjaga seotud teenused).

Lisaks ei deklareerita VD aruandel neid teenuseid, mis kuuluvad saaja poolt maksustamisele 0% määraga, näiteks kauba ekspordi või impordiga seotud transporditeenus (0% määraga maksustatavate teenuste loetelu on toodud KMS § 15 lõikes 4).

VD aruandel deklareerimisele kuuluvad teenused kajastatakse KMD lahtrites 3 ja 3.1 ning VD veerus 5. Teenuste maksustatav väärtus VD veerus 5 võrdub üldjuhul KMD lahtrite 3.1–3.1.1 vahega.

Ülejäänud teenused, mis KMS-ist tulenevalt kuuluvad maksustamisele 0% määraga, deklareeritakse üksnes KMD lahtris 3, kus deklareeritakse kogu 0% määraga maksustatav käive kokku. Seega kõik nn asukohaga seotud teenused ning erisätete alusel 0% määraga maksustatavad teenused, nt kinnisasjaga seotud teenused, kauba eksportimisega seotud teenused, rahvusvahelistes vetes sõitvale laevale osutatavad teenused jms teenused kuuluvad deklareerimisele üksnes KMD real 3.

Nõudmiseni varuna käsitatavat kaupa KMD-l ei deklareerita. Nõudmiseni varuna teise liikmesriiki toimetatud kaup deklareeritakse VD-l, märkides aruandesse nõudmiseni varu soetaja riigi tunnuse (pabervormil veerg 1) ning käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri (pabervormil veerg 6).

Kui nõudmiseni varu teise liikmesriiki toimetamine jääb VD-l õiges perioodis deklareerimata, tuleb see deklareerida ühendusesisese käibe muutmise aruandel VDP, märkides parandatud andmete reale soetaja riigi tunnuse (pabervormil veerg 2), käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri (pabervormil veerg 7) ning toimingu tunnuse „1“ „Kauba toimetamine teise liikmesriiki“ (pabervormil veerg 8).

Nõudmiseni varu soetaja asendamine teise soetajaga samas liikmesriigis või nõudmiseni varu Eestisse tagasi toimetamine deklareeritakse VDP-l, märkides parandatud andmete reale:

1. soetaja asendamise korral uue soetaja ja nõudmiseni varu Eestisse tagasitoomise korral algselt kokkulepitud soetaja riigi tunnuse (pabervormil veerg 2) ning käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri (pabervormil veerg 7);
2. toimingu tunnuse vastavalt kas „2“ – „kauba tagasi toimetamine Eestisse“ või „3“ – „kauba soetaja asendamine teise maksukohustuslasega“ (pabervormil veerg 8);
3. kas toiming toimus täies mahus või mitte (see tähendab, kas kavatsetakse võõrandada uuele

soetajale või toodi Eestisse tagasi kogu nõudmiseni varuna teise liikmesriiki toimetatud kaup või ainult osa sellest) „jah/ei“ vastusena (pabervormil veerg 9).

Esialgsete andmete reale märgitakse mõlemal juhul algselt kokkulepitud soetaja riigi tunnus (pabervormi veergu 2), käibemaksukohustuslasena registreerimise number (pabervormi veergu 7) ja toimingu tunnus (pabervormi veergu 8).

Viimati uuendatud 08.01.2025